

MANIFEST

Per un model democràtic d'alfabetització mediàtica: De receptors a gestors de la informació

Projecte e-Quality
www.equalityproject.net

PREÀMBUL

El manifest que presentem és un dels resultats que hem obtingut del projecte europeu e-Learning, e-Quality (*Virtual Spaces of democratic dialogue among cultures and image*). En aquest projecte hem participat persones com nosaltres, mestresses de casa, discapacitats, immigrants, desocupats, jubilats, etc., que generalment som excloses del procés participatiu que genera l'accés a les Tecnologies de la Informació i de la Comunicació (en endavant, TIC). El treball que hem realitzat durant els dos anys de projecte, demostra que aprendre a utilitzar les TIC d'una forma crítica i democràtica augmenta tant les nostres habilitats en les TIC com l'aprenentatge del seu ús per a fer arribar la nostra veu i participar plenament en la societat de la informació. Fruit del diàleg establert entre els grups de participants de l'e-Quality de les entitats implicades, presentem aquest manifest amb l'objectiu de fer arribar la nostra veu sobre el model d'alfabetització mediàtica que volem al debat públic.

GARANTIR L'ACCÉS GRATUÏT DE LES TIC I FACILITAR L'ÚS DE PROGRAMARI LLIURE.

Un primer pas per a facilitar que la societat de la informació sigui per a tothom és garantir que tots els col·lectius, especialment els que tenim menys oportunitats d'accedir, tinguem un accés gratuït i facilitador a aquestes tecnologies.

Un horari d'accés i aprenentatge adaptat a les nostres necessitats. Com que les nostres realitats són molt diverses (persones a l'atur, discapacitats, immigrants, joves, mestresses de casa, etc.), els horaris de les organitzacions han d'oferir la màxima disponibilitat possible per què ningú es quedi exclòs d'aquest procés. També és important que cada persona pugui accedir a un ordinador. És imprescindible que es compleixi aquest criteri per a fer possible l'objectiu d'una societat de la informació per a tots i totes.

Ús de programari lliure per a la construcció de la cultura del coneixement compartit. El programari lliure no es caracteritza únicament perquè no es paga (encara que és un factor decisiu per a molts de

nosaltres). “Lliure” significa que som lliures per a usar el programari, lliures per a copiar-lo i canviar-lo, lliures per a estudiar com està fet i per tant, lliures per a modificar-lo i adaptar-lo i així, millorar la seva funcionalitat. Els creadors de programari simplement decideixen distribuir la seva creació com una creació lliure. Garanteixen que el programari lliure romangui lliure i sigui difós per tots els usuaris sense cap tipus de discriminació. Encara que no tinguem el coneixement tècnic per a modificar el programari per si sols, podem contribuir al desenvolupament del programari lliure proposant millores als creadors, informant dels problemes trobats, difonent-lo als nostres amics i informant a les persones sobre la importància d'aquest coneixement lliure. D'aquesta manera es transforma la cultura dels experts en una cultura on tots i totes podem contribuir-hi, tal com es demostra en l'àmplia mostra d'aquest tipus de programari. Al partir de contribucions col·lectives milloren molt més la seva funció, i d'una forma més ràpida. Les possibilitats d'adaptació dels programes són molt importants per a les persones discapacitades, per exemple. El programari lliure promou una cultura del compartir i d'ajuda mútua entre usuaris, que es contraposa amb els individualismes i restriccions que suposa un altre tipus de programes. Molts governs del món, organitzacions internacionals com la UNESCO o altres organitzacions donen suport i promouen el programari lliure i obert. Pensem que és important que des de les instàncies polítiques i els responsables europeus tinguin també en compte aquest factor en els seus programes d'acció.

DE RECEPTORS A GESTORS DE LA INFORMACIÓ: CREACIÓ D'ESPAIS E-QUALITY.

El següent pas per a avançar cap a una societat de la informació inclusiva per a tothom és promoure un model d'alfabetització mediàtica democràtica. No només volem saber trobar la informació a través dels diferents mitjans, sinó que també volem debatre-la, analitzar-la, compartir la nostra opinió sobre ella i difondre-la a través dels propis mitjans.

Volem passar de ser receptors a gestors de la nostra pròpia informació. Per això proposem la creació d'espais e-Quality basats en l'aprenentatge dialògic. És molt important que les persones que estiguin amb nosaltres creguin fermament en les nostres capacitats d'aprenentatge i creïn un ambient on el diàleg igualitari sigui el mitjà d'interacció entre totes les persones. És de l'única manera que tots i totes ens sentim lliures de poder aportar totes les nostres opinions i coneixements, enriquint d'aquesta manera les conclusions que anem entreteixint entre totes les persones que hi participem.

En aquests grups que proposem hi podem participar tant dones i homes sense titulació acadèmica, joves, immigrants, discapacitats, etc. Aquesta varietat de persones que hem participat en el projecte ha enriquit molt més totes les contribucions, a més de demostrar que aquest tipus d'espais són idonis per a qualsevol tipus de col·lectiu.

L'objectiu del grup és debatre un tema a través de la recerca i la selecció d'informació sobre aquest tema, mitjançant Internet i que posteriorment analitzem conjuntament. Augmentant, d'aquesta manera, la visió crítica respecte al tema tractat a través del diàleg i del contrast de la informació. Les sessions d'aquests grups es divideixen en dues parts; a la primera part busquem la informació sobre el tema triat (com per exemple el racisme, la violència de gènere, l'educació, etc.). A través d'Internet, els participants consultem pàgines web de les administracions públiques, mitjans de comunicació (diaris, televisió, etc.) i moviments socials. En aquest procés, els participants aprenem a buscar, seleccionem la informació que més ens interessa, i aprenem a utilitzar els programes bàsics seleccionats. Com hem comentat, no tota la informació és vàlida i s'ha de saber trobar la correcta. El segon pas és recollir tota la informació seleccionada i elaborar un dossier amb les informacions classificades segons la font d'informació citada prèviament. La segona part del grup consisteix en una sessió on es discuteix aquesta informació, i es contrasta amb les opinions i experiències personals.

Totes les aportacions que realitzem són tingudes en compte d'igual manera, les úniques que no s'accepten són les que no respecten els Drets Humans. Aquesta lectura crítica que practiquem en aquest grup augmenta molt més el nostre coneixement sobre les temàtiques plantejades i les respostes i tractaments que s'estan donant des de les diferents organitzacions, mitjans, administracions.

També volem destacar que per a molts de nosaltres, que som persones immigrants i estem aprenent

l'idioma del nostre país d'acollida, el fet de poder aprendre'l mentre estem compartint les nostres pròpies visions del tema seleccionat, ha estat molt més motivador per a nosaltres i per tant, ha accelerat el nostre aprenentatge de l'idioma.

Volem que aquest tipus d'aprenentatge tingui una acreditació administrativa, com per exemple un certificat que acrediti el coneixement entorn al procés realitzat.

SOCIETAT MULTICULTURAL SOLIDÀRIA: IGUALTAT DE LES DIFERÈNCIES.

En aquest projecte hem tingut la sort de comptar amb la participació de persones de molts diversos orígens i cultures: Suècia, Escòcia, França, Grècia, Espanya; però a més, a cadascun dels països participants hi havia persones immigrants de moltes diferents nacionalitats: del Paquistà, de la Índia, del Japó, del Marroc, de l'Europa de l'Est i d'altres països de l'Àfrica i de l'Amèrica del Sud. El fet que persones de tants diferents orígens com cultures hàgim dialogat en un pla d'igualtat sobre temes que realment ens preocupen, com per exemple el racisme, la violència de gènere, la participació ciutadana i la discriminació, sens dubte contribueix a una experiència d'èxit pel que fa el diàleg multicultural europeu.

Pensem que la política europea ha de tenir en compte aquest tipus d'experiències. Tots i totes pensem que una societat que realment vol construir-se en les bases de la multiculturalitat i la solidaritat ha de partir de la igualtat de les diferències. Per aquest motiu, un pas important que va sorgir del fòrum de la participació ciutadana és reconèixer el dret de les persones immigrants a participar activament a la societat d'acollida. No estem d'acord que s'estiguin donant situacions a Europa on hi hagi uns ciutadans de primera i altres de segona, perquè tal com comentem al fòrum, això és no respectar els drets humans de les persones.

D'altra banda instem a les diferents administracions a realitzar plans d'acció per a solucionar les situacions de racisme encobert que s'estan donant als diferents països. Tal i com es va mostrar al fòrum de racisme que vam realitzar, moltes i molts dels nostres companys i companyes havien viscut situacions racistes, que en l'actual moment històric no s'haurien de donar. Vam coincidir que l'educació és un element clau per a transformar aquesta situació i per la sensibilització de tota la ciutadania respecte a això. Fins i tot als mitjans de comunicació que en moltes ocasions, tal i com vam analitzar en alguns dels nostres grups, fomenten el racisme enlloc de contribuir a la seva superació.

Viure les diferències com una font d'enriquiment per a les nostres societats. En el moment en què totes les persones respectin a tots els éssers humans com a iguals sense importar de quin color siguin, quina religió, o nacionalitat, les nostres societats seran un lloc preciós per a viure-hi. Tots i totes ens hem de responsabilitzar perquè aquest somni sigui possible, a més a més que les administracions potenciïn polítiques en aquest sentit.

INFORMACIÓ DE QUALITAT

Durant el projecte una de les qüestions que anàvem plantejant era la qualitat de la informació que estàvem seleccionant de les diferents fonts. A través de l'anàlisi que hem realitzat durant aquest projecte ens hem adonat que en moltes de les ocasions la informació que s'ofereix no compleix els criteris de qualitat. Per això proposem els següents criteris que haurien de tenir en compte tant les administracions com els mitjans de comunicació:

Transparència i claredat. Molt sovint, la informació que es disposa sobre les actuacions que s'estan duent a terme des de les diferents administracions no s'entén. O de vegades, no s'explica d'una manera concreta com s'estan complint els objectius proposats. No és suficient que hi hagi una llista d'objectius, hauria d'anar acompanyada de la informació de com s'estan aconseguint, per exemple.

Respecte als Drets Humans. Ens hem trobat que alguns mitjans de comunicació no respecten aquests drets, per exemple en les notícies que tracten sobre immigració, on sovint presenten aquest col·lectiu com una amenaça per a la societat. Exigim que els mitjans que tenen tanta influència

social han de respectar la Declaració dels Drets Humans en el tractament de la informació que generen. A més de fomentar, en les seves informacions, valors socials tals com la igualtat, la convivència i la solidaritat.

Llenguatge accessible. En la majoria de les ocasions s'utilitza un tipus de llenguatge que no és accessible per a tothom. Volem que el llenguatge que s'utilitzi, les expressions, etc. siguin més properes a la població perquè totes les persones puguem optar a entendre el que estem llegint o veient.

Potenciar el rol dels moviments socials en els mitjans de comunicació. Volem que es reconegui, per part de les diferents administracions públiques, el treball que estan fent els moviments socials com a mitjans de comunicació. A més d'oferir informació de qualitat, promouen al seu torn, una major democratització de la societat.

LA NOSTRA VEU A LA XARXA

Per a moltes persones que hem participat en aquest projecte era la primera vegada que expressàvem la nostra opinió obertament sobre un tema, com per exemple el racisme. El fet de compartir les nostres opinions no només en el grup sinó també al fòrum amb persones d'altres països ens ha dotat de confiança i d'ànims per a seguir participant. La nostra veu és important i durant el procés del projecte hem portat a terme diferents accions per a fer-la sentir com per exemple; enviar un correu electrònic al ministre per a protestar per una llei que s'estava fent, o explicar sense cap tipus de vergonya el projecte que estem realitzant en un congrés internacional d'alfabetització. Per a nosaltres és important que les nostres contribucions es tinguin en compte per a avançar en una societat que volem que sigui cada vegada més democràtica. Per a això és necessari:

Fomentar la participació de les persones que menys oportunitats tenim, en espais de debat tant presencial com virtual, a través dels diferents centres educatius o organitzacions socials.

Que les administracions públiques corresponents tinguin en compte les nostres veus i que desenvolupin plans d'acció perquè totes les persones puguem participar en polítiques socials i promovent els Drets Humans.

L'e-Quality ha millorat les nostres habilitats en les TIC i hem après com podem utilitzar-les per a fer sentir la nostra veu en la construcció del món de la manera que ens agradaria veure'l. Volem que més col·lectius puguin tenir accés a aquest tipus d'aprenentatge, i instem a les administracions públiques corresponents que promoguin aquesta acció en les seves polítiques educatives.